

Posudek vedoucího práce na disertační práci Ondřeje Svatoně
Proměny ve vnímání práce

Disertační práce Ondřeje Svatoně je výsledkem odpovědného úsilí, které věnoval tématu, jež ho zřejmě právem zaujalo. Práci neuchopil „pragmaticky“ jako „kapitolu ze sociologie práce“, naopak – šel hluboko do pramenů historických a historicko-sociologických, aby mohl navrhnout jistou vizi společnosti, v níž práce a od ní odvozený status nejsou rozhodujícím ukazatelem lidského sociálního postavení. Svatoň však nestojí na stanovisku nekritického apriorního postoje „společnosti bez práce“, vidí i jiné zajímavé průhledy, ne vždy však v práci dostatečně razantně formulované.

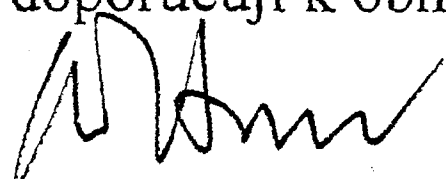
Kritická práce s materiálem je obdivuhodná tím, jak Svatoň opravdu je „ad fontes“, nepřebírá názory z druhé ruky, například na Marxe si buduje vlastní názor postupnou fundamentální četnou atd.

V rekapitulaci historizující (nikoliv dějinně sociologické) se trochu ztrácí středověk – upozorňuji na to proto, že dnes je k tématu dostatek literatury a ačkoliv autor suverénně pracuje s literaturou zahraniční, zde by měl dost překladových zdrojů.

V závěrečné části autor problémy otevírá, rekapituluje, naznačuje možná řešení, ale nestaví se na jednoznačné stanovisko (formulované dříve Gorzem, jehož samozřejmě taky zná, nedávno nově Baumanem), že přechod ke „spotřební společnosti“ bude znamenat víc než jen to, že naše dominantní zájmy a motivy budou jinde než dříve, ale že půjde o tvrdý zásah do struktury celé osobnosti a interpersonálních vztahů, nemluvě o proměně povahy ekonomického subsystému.

Jako školitel mohu jen vyjádřit konstatování, že autor pracoval odpovědně, usilovně a s nasazením všech sil – což u doktorandů, kteří jsou plně pracovní vytížení, není zdaleka obvyklé. Autorova přetíženost kompenzovaná mimořádnou pílí nicméně poněkud ztěžovala komunikaci, za což se mu omlouvám: asi jsem ne vždy vyšel autorovi vstříc. I proto některé dílčí nedostatky práce, jimž jsem mohl předejít, spadají na můj vrub.

Práci doporučuji k obhajobě.

Prof. dr. Miloslav Petrusek, CSc.

25. září 2007